



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **V. Š.**, zast. JUDr. Hanou Desenskou, advokátkou se sídlem Fortna 40, Staré Město, Jičín, proti žalované: **Vězeňská služba ČR, Věznice Valdice**, se sídlem na Náměstí Míru 55, Valdice, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 7. 2021, čj. VS-106434-3/ČJ-2021-802232-KŘ, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 1. 6. 2022, čj. 31 A 34/2021-106,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Haně Desenské, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **10 200 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Předmětem sporu je otázka uložení kázeňského trestu a přiměřenosti jeho výše. Nejvyšší správní soud se ovšem zabýval především přezkoumatelností napadeného rozsudku a napadeného rozhodnutí.

[2] Žalobci byl ve výkonu trestu uložen kázeňský trest v podobě celodenního umístění do uzavřeného oddílu na 3 dny s výjimkou doby stanovené k plnění určených úkolů programu zacházení dle § 46 odst. 3 písm. f) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody. Žalobce svým jednáním porušil povinnost plnit pokyny a příkazy zaměstnanců žalované a povinnost dodržovat zásady slušného jednání s osobami, s nimiž přichází do styku, stanovenou v § 28 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, tím, že dne 26. 5. 2021 na výzvu odmítl odebrat objednaný nákup, neboť odpověděl „*pro nákup nejdu, přineste mi ho*“. Proti rozhodnutí žalobce podal stížnost. Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím stížnost zamítla.

[3] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou. Krajský soud v Hradci Králové ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. Předně uvedl, že žalobce nikterak nesporně zjištěné jednání. Tvrzené obavy žalobce z odsouzeného J. Š., kterými odůvodňoval neuposlechnutí pokynu žalované, neprokázal. Z podaných vysvětlení odsouzených osob nevyplývá, že by mezi sebou měli jakékoliv spory. Tvrzení žalobce neprokazují ani jiné důkazy. Krajský soud dále konstatoval, že trest byl uložen při spodní hranici. Žalovaná jej řádně zdůvodnila s odkazem na žalobcovu opakovanou nekázeň vůči zaměstnancům žalované. Domluvy se v jeho případě mívají s účinkem. Proto soud dospěl k závěru, že udělený trest je úměrný závažnosti kázeňského přestupku.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. V ní uvedl, že je invalidní. Jednotlivá onemocnění popsal a doložil posudkem o invaliditě ze dne 24. 9. 2020 a lékařskou zprávou od MUDr. T. S. ze dne 1. 8. 2019. Dále uvedl, že dříve svoji celu sdílel mimo jiné s odsouzeným Š., který na něj vyvíjel silný psychický nátlak. Po přeložení na jinou celu zjistil, že na stejném podlaží je umístěn i odsouzený Š. Pociťoval proto vážné ohrožení, které bylo umocněno jeho dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Nesouhlasí s tvrzením žalované, že si nevyzvedl nákup z důvodu lenosti, pohodlnosti či z důvodu získání úsluhy od zaměstnanců věznice. Čekání ve frontě trvá maximálně 5 minut a žalobci nikterak nevadí. Odsouzený Š. mu nikdy neodcizil hotovost. Zaměřoval se na materiální věci, které bral ostatním odsouzeným.

[5] Stěžovatel dále doplnil, že samotný incident nebyl projevem neúcty či vzdoru. V daný okamžik pouze slušně požádal dozorce, zda by mu nemohl přinést nákup. S tímto požadavkem mu dozorcí již minimálně ve dvou případech vyhověli. Stěžovatel namítá, že není nemajetný. Jeho známí a teta, M. J., mu ze zahraničí zasílají 150 EUR. Žalovaná jej tedy mohla kázeňsky postihnout i finančním trestem. K dopisům v německém jazyce od tety uvedl, že je žalovaná nikdy nepřeložila. Pouze se k nim obecně vyjádřila tak, že nedávají konkrétní odpovědi na dotazy v dopisech. Těmito dopisy se dostatečně nezabýval ani krajský soud. Stěžovatel již více než rok a půl nechodí na vycházky ani do společenské místnosti. Nikoliv však z pohodlnosti, jak tvrdí žalovaná, ale z obav z fyzické či psychické újmy ze strany odsouzeného Š.

[6] Stěžovatel má za to, že J. Š., F. S. a J. U. nevypovídali pravdivě. J. U. uvedl, že stěžovatel na cele vytvářel hluk. Stěžovatel ovšem trpí poškozením sluchu. Své hlasité jednání si proto neuvědomoval. Jeho obavy z ohrožení J. Š. jsou opodstatněné, jelikož na něj již v minulosti vyvíjel tlak. Stěžovatel se dále neztotožňuje se závěrem krajského soudu

pokračování

ohledně přiměřenosti výše trestu. Jednalo se o jeho první kázeňský přestupek. Trest považuje za nepřiměřený s ohledem na náleze Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, body 26 až 28. Dále je přesvědčen o tom, že krajský soud dostatečně neprošetřil veškeré navrhované důkazy svědčící ve prospěch stěžovatele.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že kasační stížnost neobsahuje žádné novoty. Krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami. Řádně zdůvodnil i neprovedení některých důkazů.

[8] Stěžovatel dále svoji argumentaci doplnil o odkaz na náleze Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 310/05. Z něj dovozuje, že krajský soud porušil jeho právo na spravedlivý proces, jelikož se nedostatečně zabýval právním hodnocením věci. Nevypořádal se totiž s jeho argumentací ohledně porušení jeho práv plynoucích z Úmluvy (pozn. NSS: stěžovatel zjevně na myslí Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášenou pod č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“). Podotkl, že se tento náleze vztahuje také na nedovolené zacházení, které je předmětem jeho sporů vedených u jiných soudů. Dále doplnil, že ve vězení již prodělal dva infarkty. Jednalo se o život ohrožující případy a došlo k zanedbání péče ze strany věznice. Odkázal také na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále „ESLP“) ze dne 30. dubna 2013 ve věci *Tymoshenko proti Ukrajině*, č. 49872/11, s tvrzením, že tímto odkazem poukazuje na problematiku týkající se zdravotnictví ve věznici a důstojnosti stěžovatele.

[9] V dalším podání stěžovatel doplnil, že jednání zaměstnanců žalované vedlo k porušení jeho práv ve smyslu čl. 3 Úmluvy. Opětovně poukázal na svůj nepříznivý zdravotní stav. Zacházení zaměstnanců žalované považuje za zakázané a ponižující, jelikož jej nutili si jít vyzvednout objednaný nákup. Stěžovatel však věděl o tom, že se u výdeje nákupu bude vyskytovat také J. Š., který mu pár dní předtím vyhrožoval. Ve vězení jsou navíc místa, která nejsou pod kontrolou dozorců. K rozsudku ESLP ve věci *Tymoshenko proti Ukrajině*, doplnil, že v jeho věci stát selhal, jelikož byl vystavován ponižování. Uložený trest pro něj představoval utrpení. Musel snášet půjčování a kupování věcí pro vězně s minimálním kapesným. Po příjezdu do vězení mu byl omezen příjem léčiv. Odmítnutí vyzvednutí nákupu považoval za preventivní opatření k zamezení případného konfliktu. Nemůže se bránit silnějším a zdravým vězňům. I v době výkonu kázeňského trestu s ním zacházeli v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Vazební a režimová opatření jsou pro něj utrpením a nelidským zacházením z důvodu přetrvávajícího psychosomatického onemocnění. Tím trpěl již před nástupem k výkonu trestu. Argumentaci žalované považuje za nelogickou. Není totiž rozumné provokovat dozorce a dělat si z nich nepřátele.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že stěžovatel v kasační stížnosti uvádí různá zcela obecná tvrzení, která nejsou provázána na nyní souzenou věc (zejména v podání ze dne 19. 11. 2023). Příkladem lze uvést jeho obecný odkaz na rozhodnutí ESLP s tvrzením, že to je relevantní ve věcech zdravotnictví ve věznici a jeho důstojnosti, popř. jeho odkaz na spory vedené u jiných soudů. Tato zcela obecná tvrzení nepředstavují kasační námitky, neboť pro jejich formulaci platí, že stěžovatel je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných

kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl krajský soud vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 12. 2005, čj. 2 Azs 92/2005-58, č. 835/2006 Sb. NSS, který se sice týkal formulace žalobních bodů, ale jeho závěry lze plně vztáhnout i na formulaci důvodů kasační stížnosti). Stěžovatel je povinen uvést konkrétní a individualizovaná skutková tvrzení a právní argumentaci ve vztahu k projednávané věci. Nemůže se jednat toliko o typovou charakteristiku určitých obvyklých nezákonností či obecný odkaz na zákonné ustanovení, nýbrž se musí jednat o zcela jasně individualizovaný, a tedy od jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelný popis (viz rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne ze dne 24. 8. 2010, čj. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Předmětem přezkumu před NSS je rozsudek krajského soudu napadený kasační stížností a jeho prostřednictvím pak i konkrétní napadené jednání veřejné správy. V nynější věci krajský soud přezkoumával rozhodnutí žalované o uložení konkrétního kázeňského trestu. S ním nijak nesouvisí například kvalita poskytované zdravotní péče nebo jiné zacházení se stěžovatelem.

[12] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přípustností kasační stížnosti. Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. je totiž kasační stížnost nepřipustná, *opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl*. Stěžovatel musí podle § 104 odst. 4 s. ř. s. v kasační stížnosti mj. reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou jeho závěry nesprávné. Pokud pouze opakuje námitky, které uvedl v žalobě, aniž by jakkoliv reflektoval argumentaci krajského soudu, tak za předpokladu, že uvedené námitky krajský soud vypořádal a nelze v jejich opakování spatřovat setrvání na dříve vznesené argumentaci, která je nadále schopná obstát proti závěrům krajského soudu, nejsou takové námitky přípustné (usnesení NSS ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36). Z textu daného ustanovení je také zřejmé, že brání i uplatnění jiných námitek než těch, které byly včas uplatněny v řízení před krajským soudem, pokud je stěžovatelka nemohla uplatnit již v řízení před soudem prvního stupně (rozsudek NSS ze dne 3. 9. 2008, čj. 1 Afs 102/2008-39).

[13] Stěžovatel nesouhlasí se závěry krajského soudu ohledně důvodnosti uložení kázeňského trestu. Nesporuje však to, že došlo ke shora uvedenému incidentu. Motiv svého jednání vysvětluje primárně strachem z konfliktu s J. Š. a tvrzením, že zaměstnance žalované slušně v minulosti požádal a ti mu s touto žádostí již dvakrát vyhověli. Má také za to, že odsouzení J. Š., F. S. a J. U. nevypovídali pravdivě. Kvůli obavám z J. Š. již déle než rok a půl nechodí na vycházky a do společenské místnosti. Krajský soud se totožnými námitkami stěžovatele zabýval v bodech 31 až 35 napadeného rozsudku. V nich především uvedl, že žalovaná provedeným šetřením zjistila, že stěžovateli nehrozí újma ze strany J. Š., neboť mezi nimi nepanují konkrétní spory. Stěžovatel pouze tvrdil, že na něj začíná mít „divné řeči“. Svá tvrzení nikterak nekonkretizoval. Napaden nebyl. Oba jsou umístěni na jiné cele. Nebydlí spolu a ani nejsou v kontaktu. Tvrzené spory nevyplynou z podaného vysvětlení J. Š., ani z vysvětlení dalších odsouzených, F. S. a J. U. Z vyjádření J. U. vyplývá, že stěžovatel na cele vytváří hluk hlasitým pokládáním nádobí na ocelovou skříňku, hrabáním a uzavíráním dvířek skříňky, což vadilo odsouzeným na vedlejší cele. Z tohoto důvodu se pohádali. Stěžovatel si svou hlučnost dle J. U. ani neuvědomuje, protože má problémy se

pokračování

sluchem a současně u toho poslouchá rádio. Fyzické napadení nezaregistroval. Z vyjádření vedoucího odboru dohledu nad omezováním osobní svobody Veřejného ochránce práv neplynou žádné skutečnosti o tvrzené šikaně či vyhrožování ze strany J. Š. K tvrzenému dřívějšímu vyhovění žádosti o pomoc s vyzvednutím nákupu krajský soud uvedl, že toto tvrzení je v rozporu předchozím tvrzením stěžovatele, dle kterého žalovaná na jeho podněty nereagovala. Proto je soud považoval za nevěrohodné. Krajský soud dále poukázal na další rozpory v tvrzených příjmech, resp. nemajetnosti. Doplnil, že i kdyby tvrzení stěžovatele bylo pravdivé, nic by to nemělo na povinnosti stěžovatele plnit pokyny žalované.

[14] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel v podstatné míře pouze reprodukuje své žalobní námitky. S těmi se však krajský soud již dostatečně vypořádal. Závěry krajského soudu stěžovatel nikterak konkrétně nespornuje s výjimkou tvrzení, že J. Š., F. S. a J. U. nevypovídali pravdivě. Tvrzení stěžovatele ohledně vyjádření J. Š. a F. S. jsou však toliko obecná a ničím nepodložená. Konkrétnější argumenty uvedl pouze k vyjádření J. U. Nevěrohodnost jeho tvrzení vysvětluje tím, že má výrazně poškozený sluch, a proto si své hlasité jednání neuvědomoval. Stěžovatel doplnil, že se jedná o omluvitelné jednání, které nebylo vedeno zlým úmyslem. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že uvedené námitky nejsou projednatelné. Stěžovatel pouze potvrzuje to, co vypověděl J. U. a z čeho vycházel krajský soud, tedy že si stěžovatel zřejmě své hlasité chování neuvědomuje. Jeho tvrzení proto není ani způsobilé objasnit tvrzenou nevěrohodnost vyjádření J. U., natož vyvrátit závěry krajského soudu, který vyjádření J. U. považoval pouze za jedno z východisek. Ostatní námitky jsou pouze obecné či prakticky kopírují žalobní námitky a nereagují na závěry krajského soudu. Za této situace nemůže obstát ani ničím nedoložené tvrzení stěžovatele, že ze strachu nechodí na vycházky a do společenské místnosti. To totiž bez dalšího není způsobilé vyvrátit závěr krajského soudu, podpořený významným množstvím důkazů, o tom, že stěžovateli nebezpečí ze strany J. Š. nehrozilo. Nejvyšší správní soud z tohoto důvodu konstatuje, že uvedené kasační námitky stěžovatele nelze projednat, neboť nesměřují proti rozhodovacím důvodům krajského soudu. Jsou proto nepřijatelné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., protože se opírají o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[15] Stěžovatel dále v kasační stížnosti hojně popisuje svůj nepříznivý zdravotní stav. K tomu pouze konstatoval, že jeho obavy z J. Š. byly umocněny jeho dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Dále doplnil, že nemohl čelit silnějším a zdravějším vězňům. Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud ve svých závěrech nevycházel ze zdravotního stavu stěžovatele. Stěžovatel přípustnými námitkami nespornuje závěry krajského soudu o nedůvodnosti tvrzených obav z J. Š. To je přitom základním předpokladem toho, aby mohl být stěžovatelův nepříznivý zdravotní stav ve věci relevantní, jelikož setrvává toliko na tvrzení, že jeho zdravotní stav pouze umocňoval jeho obavy z J. Š. Svůj zdravotní vztah nevztahuje k ničemu jinému. Netvrdí tedy např. to, že by pokyn že by si ze zdravotních důvodů nebyl schopen nákup převzít. Jeho argumentace se tak míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu a je proto nepřijatelná.

[16] Stěžovatel dále uvedl několik velice obecných námitek. Ty spočívají zejména v tom, že zacházení zaměstnanců žalované považuje za zakázané a ponižující. Tvrdí, že i v době výkonu kázeňského trestu s ním zaměstnanci žalované zacházeli v rozporu s čl. 3 Úmluvy. Vazební a režimová opatření jsou pro něj utrpením a nelid/ským zacházením z důvodu přetrvávajícího psychosomatického onemocnění. Odkazuje se přitom na rozsudek ESLP ve

věci *Tymoshenko proti Ukrajině*. Dále tvrdí, že se doposud kázeňsky neprovinil a toto je jeho první incident. Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel tyto námitky neuplatnil v řízení u krajského soudu, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Jsou proto nepřijatelné. Nadto jsou zcela obecné.

III. A. Nepřezkoumatelnost

[17] Stěžovatel dále namítá, že se krajský soud dostatečně nezabýval dopisy v německém jazyce od jeho tety, M. J. Totéž vytýká žalované s doplněním, že ta dopisy ani nepřeložila. S odkazem na nálezy Ústavního soudu uvedl, že krajský soud se nevypořádal s jeho argumentací týkající se porušením Úmluvy, čímž porušil jeho právo na spravedlivý proces. Rovněž uvedl, že krajský neprošetřil veškeré navrhované důkazy svědčící ve prospěch stěžovatele.

[18] Nejvyšší správní soud tyto námitky posoudil jako námitky týkající se nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku a napadeného rozhodnutí.

[19] Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí (rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS). Rozhodnutí krajského soudu je mimo jiné nepřezkoumatelné i tehdy, přezkoumá-li krajský soud rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které pro chybějící odůvodnění nebo pro nesrozumitelnost vůbec nebylo přezkoumání způsobilé (rozsudek NSS ze dne 13. 6. 2007, čj. 5 Afs 115/2006-91).

[20] Nejvyšší správní soud konstatuje, že se žalovaná i krajský soud k dopisům od M. J. vyjádřily. Žalovaná v části „Add3)“ napadeného rozhodnutí uvedla, že se stěžovatel na dopisy odkázal, ale nikdy je nepředložil. Krajský soud se jimi zabýval v bodě 21 napadeného rozsudku. V něm uvedl, že je jako důkaz neprovedl. Vysvětlil, že jimi stěžovatel zamýšlel prokázat to, že žalovaná věděla o jeho stížnostech na J. Š. Tato skutečnost však již vyplývá ze správního spisu. V něm je totiž zachyceno šetření žalované, ve kterém se zabývala stížnostmi stěžovatele, že jej J. Š. šikanuje. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že pokud dopisy žalované ani nedoložil, není zřejmé, jak by je mohla přeložit a blíže se jimi zabývat. Krajský soud se k nim vyjádřil. Neprovedl je pro nadbytečnost. Proti tomuto závěru však stěžovatelka nebrojí.

[21] Stěžovatel dále namítá, že se krajský soud řádně nezabýval odkazem na argumentaci porušení Úmluvy, čímž porušil jeho právo na spravedlivý proces, a neprošetřil veškeré navrhované důkazy svědčící v jeho prospěch. Stěžovatel nikterak tuto argumentaci ani důkazy nespecifikoval. Z nálezu Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. I. ÚS 310/05, na který stěžovatel odkazuje, vyplývá, že orgány veřejné moci i soudy mají povinnost přihlížet k judikatuře ESLP. To platí tím spíše za situace, kdy takovouto judikaturou argumentuje účastník řízení před českým obecným soudem.

pokračování

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel konkrétní judikaturu ESLP v řízení před krajských soudem neuvedl. V řízení svoji argumentaci postupně doplňoval o obecná tvrzení, která nejsou provázána na nyní souzenou věc. Příkladem lze poukázat na jeho tvrzení, že ve vězení panují katastrofální podmínky pro zdravotně omezené osoby, k čemuž do závorky uvedl „Úmluva čl. 3“. Za této situace nelze krajskému soudu jakkoliv vytýkat, že se nesouvisejícími tvrzeními stěžovatele výslovně nezabýval. Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami byl při posouzení věci v rozsahu žalobních bodů veden a k jakému závěru na jejich základě dospěl. K důkazním návrhům doloženým v řízení u krajského soudu se vyjádřil v bodech 20 a 21 napadeného rozsudku. Opakovaně se odkazoval také na podklady ze správního spisu. Není tak ani zřejmé, které důkazy měl krajský soud opomenout. Nejvyšší správní soud tudíž konstatuje, že napadený rozsudek vytýkanými vadami netrpí.

[23] Nejvyšší správní soud pro úplnost dodává, aniž by to stěžovatel v kasační stížnosti konkrétně namítal, že se krajský soud výslovně nezabýval jeho zdravotním stavem. V řízení u krajského soudu však stěžovatel ani nevysvětlil relevanci jeho zdravotního stavu pro posouzení věci, mimo tvrzení v žalobě, že jeho duševní zdraví dlouhodobě není uspokojivé, a proto není překvapivé, že odmítl poslechnout příkaz žalované. Toto tvrzení je však zcela obecné a nelze je ani považovat za žalobní námitku (k formulaci žalobních námitek viz bod [11]). Aby se jednalo o řádný žalobní bod, musel by v prvé řadě stěžovatel v žalobě rozvést, jakými konkrétními zdravotními komplikacemi trpí a následně uvést, jak konkrétně dané zdravotní obtíže souvisí s projednávanou věcí. Nepříznivým zdravotním stavem odůvodňoval především svoji žádost o ustanovení zástupce. Ve vyjádření ze dne 29. 11. 2021 uvedl, že žalovaná o jeho zdravotním stavu věděla, jelikož jí předložil posudek o invaliditě. I pokud by se obsahově o žalobní námitku jednalo, byla by již opožděná, protože rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno 22. 7. 2021, a proto mohl žalobní body případně rozšířit nejpozději do 22. 9. 2021 (§ 71 odst. 2 a § 72 odst. 1 s. ř. s.). Nicméně ani obsahově se o žalobní námitku nejednalo, neboť šlo jen o reakci na vyjádření žalovaného, aniž by opět byl jakkoliv konkrétně popsán zdravotní stav stěžovatele a vliv tohoto stavu na projednávanou věc. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný.

III.B. Přiměřenost trestu a další námitky

[24] Stěžovatel se dále neztotožňuje se závěrem krajského soudu ohledně přiměřenosti výše trestu. Tvrdí, že není nemajetný, a proto jej žalovaná mohla potrestat i finančním trestem. Trest považuje za nepřiměřený vzhledem k provinění, kterého se měl dopustit. Uložení kázeňského trestu může být výrazným zásahem do základních práv a svobod odsouzeného (nález Ústavního soudu ze dne 29. 9. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 32/08, body 26 až 28).

[25] Krajský soud se námitkou nepřiměřenosti trestu zabýval v bodech 36 až 39 napadeného rozsudku. V nich uvedl, že trest byl uložen na samé spodní hranici kázeňského trestu. Žalovaná navíc řádně zdůvodnila, že se stěžovatel opakovaně dopouští nekázně vůči zaměstnancům žalované. Z předešlých domluv a upozornění si nevzal ponaučení. V souvislosti s prostředím věznice se zvýšenou ostrahou se nejedná o pouhý marginální prohrěšek, pro který by žalovaná byla povinna uložit některý z trestů, které by stěžovatel

subjektivně považoval za mírnější. K tvrzenému příjmu se krajský soud vyjádřil v bodě 34. V něm uvedl, že tvrzení stěžovatele jsou rozporná. Za účelem žádosti o osvobození od soudních poplatků stěžovatel tvrdil, že je nemajetný. Ve stížnosti žalované ovšem uvedl, že má měsíční příjem, který mu způsobuje problémy u jiných spoluvězňů.

[26] Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel brojí zejména proti jednomu dílčímu východisku krajského soudu s tvrzením, že není nemajetný. Na tom však závěry krajského nestojí. V kasační stížnosti nadto ani nevysvětlil rozpor ve svých tvrzeních ohledně jeho finanční situace, na který krajský soud poukázal. K podpoře svého tvrzení, že výši trestu považuje za nepřiměřenou, citoval výše uvedený nálezn Ústavního soudu. V něm Ústavní soud zejména konstatoval, že některá rozhodnutí o kázeňských trestech mohou výrazněji zasahovat do základních práv a svobod odsouzeného. Nelze je proto vyloučit ze soudního přezkumu. Nepřiměřenost trestu se tento nálezn ovšem nezabýval. Nelze z něj tedy dovodit tvrzení stěžovatele, že mu žalovaná uložila nepřiměřený trest.

[27] Nejvyšší správní soud neopomněl, že stěžovatel v doplnění kasační stížnosti předložil také posudek o invaliditě a lékařskou zprávu. Z doplnění kasační stížnosti lze dovodit, že jimi stěžovatel hodlal prokázat svá tvrzení ohledně nepříznivého zdravotního stavu. Stěžovatel však relevanci zdravotního stavu v nyní posuzované věci nikterak nevysvětlil. Jeho kasační námitky sporující závěr o uložení trestu, jsou navíc nepřípustné. Provedení těchto důkazních návrhů by proto bylo nadbytečné. Proto je NSS neprovedl.

[28] Nad rámec rozhodovacích důvodů NSS doplňuje, že pokud měl stěžovatel skutečně obavy z J. Š., jak soustavně tvrdí, mohl odmítnutí pokynu řádně odůvodnit, aby nemohly být pochyby o jeho motivech. Na výzvu k vyzvednutí nákupu odpověděl slovy „*pro nákup nejdu, přineste mi ho*“. Z formulace odpovědi a užitých slov v žádném případě nevyplývá, že by splnění pokynu odmítl ze strachu či nepříznivého zdravotního stavem. Z jeho projevu nelze ani dovodit, že by dozorce slušně požádal o pomoc, jak rovněž opakovaně tvrdí. Výrok stěžovatele jednoznačně působí jako příkaz, nikoliv žádost. Není proto s podivem, že žalovaná dané jednání vyhodnotila jako porušení povinnosti plnit pokyny a příkazy zaměstnanců žalované a povinnost dodržovat zásady slušného jednání. Zjištěný způsob odmítnutí vyzvednutí nákupu, resp. užitá slova, která vedla k uložení kázeňského trestu, přitom stěžovatel nesporeoval.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Žalované, která měla ve věci úspěch, nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

[31] Stěžovateli byla v řízení před Nejvyšším správním soudem usnesením ze dne 28. 7. 2022, čj. 8 As 153/2022-17, ustanovena zástupkyní JUDr. Hana Desenská, advokátka. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát.

pokračování

[32] Odměna ustanovené zástupkyně stěžovatele byla přiznána za tři úkony právní služby, kterými jsou převzetí a příprava zastoupení, doplnění kasační stížnosti ze dne 9. 8. 2022 a doplnění ze dne 15. 11. 2023 v částce 3 100 Kč [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], a činí v dané věci 3 x 3 100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], a paušální částku ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 3 x 300 Kč. Zástupkyni stěžovatelky tak náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 10 200 Kč. Ta bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. ledna 2024

Petr Mikeš
předseda senátu